

Naša vasa deželna
la veča s poštno
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listov
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
šajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inzerati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 23.

V Mariboru, dne 9. junija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Zopet prikrajšani!

V Avstriji imamo za kmetijske težnje
velevažno upravo, ki se imenuje avstrijski
kmetijski svet. Kakor že ime pove, ta uprava
ne daje postav, ampak nasvete in sicer
poljedelskemu ministrstvu v kmetijskih za-
devah.

V kmetijski svet odpošlje vsak deželni
odbor svojega zastopnika, istotako vsaka
ces. kr. kmetijska družba oziroma deželni
kulturni svet. Tretjino članov pa imenuje
poljedelsko ministrstvo. Kmetijski svet je raz-
deljen v tri pododbore: kmetijski, gozdarski
in rudarski.

Štajerski slovenski kmetje nimajo v
kmetijskem svetu nobenega zastopnika. Pred-
kratim se je na novo sestavil avstrijski
svet. Deželni odbor štajerski in štajerska
kmetijska družba sta seveda odposlala le
Nemce v ta svet, a tudi ministrstvo je šta-
jerske kmete prezrlo ter ni nobenega
Slovenca poslalo vanj. Opravičeni smo
vprašati, ali se je to zgodilo
proti volji in želji merodajnih
činiteljev na Spodnjem Štajer-
skem, ali pa se ti za to zadevo
niso niti nič brigali?

Kako važnost ima ta kmetijski svet za
kmetijski stan, bomo najbolje razvideli, če
poročamo o obravnavah, ki so se vršile dne
28. maja. V tej seji je stavil češki velepo-
sestnik grof Buquoy nujni predlog, da kmetijski
svet kar najodločneje ugovarja hamerji želez-
niškega ministrstva, kateri hoče s 1. junijem
znatno zvišati vozni tarif za prevažanje

lesa, osobito hlodov. To so zahtevale velike
tovarne, papirnice, češ — da morajo — ker
se izvažajo veliko hlodov v inozemstvo, pre-
drago plačevati les za izdelavo papirne celu-
loze. Predlagatelj je protestiral, da bi veliki
papirni industriji na ljubo morali kmeto-
valci trpeti na ceni lesa, ko itak
morejo le s pomočjo gozda mnogi posestniki
še vzdrževati se in rešiti propada. Temu
predlogu je sicer zastopnik rudniškega od-
delka ugovarjal, češ, da tudi rudniki morajo
predrago plačevati les. Kmetijski svet pa je
z veliko večino zavrnil take trditve in
pritril nujnemu predlogu predlagatelja. Izvolil
se je še pododsek za proučevanje zakonskega
načrta za državno zavarovanje
proti toči. Kmetijski svet mu je naročil,
naj z vso marljivostjo vse potrebno ukrene,
da se more za prihodnje zborovanje pripra-
viti že popolni načrt, kateri se bo potem
izročil vladi, da ga predloži državnemu zboru.

Trgovsko-politiški odsek bo imel kmalu
posvetovanja o trgovinskih pogodbah z ino-
zemskimi državami; zastopnik kmetijskega
ministrstva je izrazil zahvalo za dosedanje
nasvete tega odseka, po kojih se hoče mini-
strstvo ravnati pri svojih pogajanjih s tujimi
državami in katere je upoštevalo pri provi-
zorni pogodbi z Italijo.

Da bi se te besede le uresničile, potem
bodo nove trgovinske nagodbe mogle pospe-
šiti naš izvoz, in prikazen nesrečne vinske
klavzule se ne bo več ponovila, ker ta po-
svetovalni odsek podal je ministrstvu jasn
načrt, po katerem naj se uravnajo razmere
našega mednarodnega prometa.

Zastopniki spodnještajerskih Slovencev
pa naj storijo vse, da bomo tudi mi imeli v
tem velevažnem svetu zagovornika naših
kmetijskih želj in zahtev!

400 milijonov za topove in ladje.

Vse se je začudilo in povpraševalo, čemu
zahteva vojni minister 400 milijonov še poleg
navadnih letnih prispevkov za topništvo in
mornarico. Opravičeval se je s tem, da mora
biti tudi naša država pripravljena proti vsa-
kemu sovražniku, kajti kdor se hoče sedanje
čase dobro pripraviti, mora imeti dosti de-
narja in še denarja! Saj je moderno bojno
orožje tako drago! Rusko-japonska vojska je
pokazala, da lahko jedna sama podmorska
mina požene v zrak oziroma pokoplje v morje
v par minutah ladjo, ki je vredna več milijonov
kron! Zmajali smo z glavo in mislili, da bi
poslanci težko dovolili toliko milijonov. Pa
so jih vendarle! Seveda, ker večina, ki je gla-
sovala za milijone, ni pomislila, kako težko
bo ljudstvo plačalo! In odkod se bodo dobili
ti milijoni? Žid bo posodil, država oziroma
ljudstvo mu bo pa plačevalo mastne obresti
vsako leto. Saj že tako skoro vse davke po-
žre nenasitna židovska malha, ker državni
dolg že sedaj znaša deset milijard, in od to-
like svote obresti plačevati, niso ravno mač-
kine solze! Da ravno kmet ne bo najmanj
plačal tega denarja, je očitvidno, saj je Av-
strija v večini poljedelska država. Naše go-
spodarsko stanje je že itak slabo in nam ga

Listek.

Prihod Slovencev v sedanje dežele.

(Javno predavanje, prirejeno po „Zgodovinskem društvu
za Sloven. Štajer“ v Narodnem domu mariborskem,
dne 5. maja 1904.)

(Konec.)

Gotovo je že vsakdo ugani, da so Slo-
veni današnji Jugoslovani. Jugoslovanski svet
se je tedaj širil od izvirov Anize, Mure, Drave
in od Taljenta nepretrgano do Črnega
morja, v severnojužni smeri pa od nižjeav-
strijske Donave in Karpatov dol do najjuž-
nišega konca balkanskega polotoka. Ali po-
mniti je, da je prav tukaj na jugu kakor v
zelo goratem severozapadu slovénsko prebi-
valstvo bilo prav redko; v današnji Grški
so bili Jugoslovani poleg Grkov močno v
manjšini.

Vsi Jugoslovani so govorili eno in
isto slovansko narečje v treh raznih raz-
rečjih: zapadnem (danes slovenskem), sred-
njem (danes srbohrvaškem) in vzhodnem
(danes bolgaro-makedonskem). Vsi pa so se
med seboj lahko umeli.

Jugoslovani vzhodnega na-
rečja. Živeli so združeni le v zadrage in ple-
mena, in zato jih Bolgari, rusko-ugrsko

ljudstvo, sorodno z Madžari, pridrži od vzhoda,
679 ali 680 podjarmijo. Bolgari ustanovijo
samostalno državo ter se z mnogo višje iz-
obraženimi Slovèni kmalu amalgamujejo po-
polnoma, sprejemši slovènski jezik in slo-
vénsko prosveto. Današnji Bolgari so torej
po jeziku Jugoslovani in le po krvi na pol
Mongoli. Na koncu 9. stol. pridero Madžari
ter pomandraj bolgarske prebivalce severno
od Donave. Zadnji njih sledovi so v vzhodni
Ogrski izginili še le začetkom 18. stoletja.
L. 1054 se Bolgarija loči od Rima. Po usode-
polni bitki na Kosovem polju 1389 zapade
Turkom. Od l. 1878 so Bolgari zopet kolikor
toliko osvobojeni in se razvijajo prav čvrsto,
dočim pa še znatno število ljudstva bolgar-
sko-makedonskega razrečja ječi pod turškim
jarmom.

Jugoslovani srednjega raz-
rečja. Tudi ti so živeli izprva v zadrugah
in plemenih. Ali eden njih del je sčasoma
ustanovil posebno državo ter jo imenoval
hrvaško. Po drugi strani pa so ostali
Slovèni srednjega razrečja osnovali državo
srbsko. Po l. 1054 so se Srbi ločili od
Rima ter priznali pravoslavje; po bitki na
Kosovem polju so postali sužnji Turkov, ka-
terih so se po krvavih bojih vendar otresli
začetkom 19. stoletja. Hrvatje pa so ostali pri
Rimu in l. 1102 z Ogrji stopili v usodepolno

personalno unijo, to se pravi, z Ogrji imajo
le skupno istega vladarja, sicer pa sta državi
popolnoma ločeni in samostalni. L. 1527 je
Hrvatska proste volje stopila pod žezlo habs-
burško in se tako obranila robstva turškega.
Hrvatje in Srbi so torej govorili eno in tisto
razrečje in tudi danes glede jezika med njimi
ni razlike. Razločujejo se samo v političnem
in verskem oziru in se sme le v tem po-
menu govoriti o Hrvatih in Srbih, jezik pa
jim je skupen ter se imenuje srbohrvaščina.
Da prvi pišejo z latinico, drugi s cirilico, je
posledica verske razlike.

Jugoslovani zapadnega raz-
rečja. To smo mi, ki se danes imenujemo
Slovence. Naš svet je obsegal jugovzhodni
del Gornje-, južni del Spodnje Avstrijske,
vzhodno pokrajino Solnogradske (Lungau), se-
verovzhodni in vzhodni del Tirolske, vso
Koroško, severovzhodni kot Italije, vso Pri-
morsko, Kranjsko, Štajersko, in Ogrsko do
Donave. Natanko se meje ne dajo določiti
na nobeno stran. Vsa zemlja je merila dobrih
100.000 km², torej bila petkrat večja od
današnje Štajerske. Po ravninah je bila dobro
obljudena, v močno goratem planinskem delu
le redko.

Zgodovina naša je samo tlačanstvo, samo
trpljenje: dokler so bivali Obri, smo trpeli ali
pod njimi ali od njih; a še predno Obri poginejo,

še vedno slabšajo toča, povodnji, trtna uš in druge nezgode.

Vlada je pa tudi že naprej vedela, da dobi dovoljenih tudi 400 milijonov, ker dobro ve, kako je sestavljena delegacija, kjer člani gosposke zbornice preglašujejo ljudske zastopnike. In kdo so člani gosposke zbornice? Skoro sami grofje, bogataši in ljudje, ki prav nič ne razumejo ljudstva in njegovih potreb. Oni tudi niso voljeni od ljudstva. Naravno je torej, da dajo vladi vse, kar zahteva, saj ne vedo, kako trdo kmetič zasluži svoje reparje. Tako se je zgodilo tudi sedaj. V gosposki zbornici sedijo tudi skoro sami Nemci, zato tudi noben nemški poslanec ne reče niti besedice čeznjo. Do sedaj se menda tudi še nikdar ni zgodilo, da bi bil glasoval kakšen teh članov v gosposki zbornici v delegaciji proti vladnim zahtevam. Le sedaj sta se osmelila dva katoliška moža, namreč deželni glavar predarlski Rhombert in delegat Turnher, da sta glasovala proti vladnemu predlogu, zaradi tega, ker se vojni minister zaradi dvoboja med častniki tako čudno vede in ga noče prepovedati. Saj bi bil to že skrajni čas, kajti če se kmečki fantje na vasi stepo, jih zapro, kakor zahteva postava in družabni red, a častniki se morajo dvobojevati, ker bi drugače izgubili šaržo, če jim vest in peta božja zapoved prepoveduje ubijati svojega bližnjega, o tem vojni minister ne vpraša! Tudi jugoslovanski delegat dr. Šusteršič, ki je glasoval proti milijonom, je pozival vojnege ministra, naj vendar že enkrat odpravi dvoboj iz armade.

Dr. Šusteršič je tudi nadalje zahteval vpeljavo splošne, enake in tajne volivne pravice! Ker le tedaj bo še le mogoče, da pridejo v delegacijo pravi zastopniki ljudstva, ki bodo res skrbeli za zboljšanje stanu svojih volivcev in tudi vedeli, kedaj ljudstvo res more tolika bremena prenašati in kedaj ne. Takrat bi tudi več ne nastopali po državni zbornici politični komedijantje, kakor se je to žalibog v Avstriji zadnje čase dogajalo. Te milijone bo moral dovoliti tudi še državni zbor. Da naši poslanci ne bodo glasovali za toliko svoto, je samo ob sebi umevno.

Vladi, ki nas samo zatira in neguje naše najhujše nasprotnike, tudi ne morejo dovoliti, če bi še bolj potrebovala. Saj so oni časi že minuli, ko so Slovenci in njihovi poslanci plesali tako, kakor je vlada godla in v zahvalo dobivali samo brce in udarce. Ne da nam tako ničesar in naj jo prosimo ali podpiramo ali pa ji nagajamo!

Shod slov. kat. političnega društva „Sava“.

Kjer je nekdanj slavni domoljub, doktor Razlag, zbiral v taborih krog sebe naš narod, pri »Lipi« v Globokem pri Brežicah, vršil se je dne 29. maja shod katol. polit. društva »Sava«. Zbog slabemu vremenu bil je dobro obiskan. Po pozdravu g. predsednika Žičkarja govori tajnik J. Cerjak o namenu društva. Govornik kaže veliko nevarnost, v kateri je obstoj slovenskega naroda. Kar trija sosedje, Nemci, Lahi in Mažari mu strežajo po življenju. Zlasti stremi vsenemška stranka, podpirana od zaslepljene dunajske in zvite berlinske vlade, za tem vzeti mu vse, že itak na polovico skrčeno ozemlje in prek naših grobov zgraditi most do Adrije. Pa z božjo pomočjo se bomo rešili, če ostanemo nemahljivi v veri, če priborimo svojemu lepemu jeziku vso veljavo, ki mu gre v šolah in uradih, se povzdignemo kulturno in gmotno do stopnje drugih izomikanih narodov in če se vrlo udeležujemo političnega življenja. »Sava« ima namen, v tem podpirati Slovence bivajoče v njenem področju. — G. predsednik Žičkar predlaga premembo nekaterih točk društvenih pravil, katere zbor sprejme. Potem poroča o delovanju obeh zbornic, ki sta le kovačnici nemških krivic do Slovanov sploh in posebič še do nas Slovencev. Govornik omenja kmečke ustanovne zadrage, ki bodejo kmetu sredstvo do boljše bodočnosti. Zlasti pa razloži volilno postavo o splošni tajni volitvi. Na podlagi besed Pija X., da ne izpolnuje svojih dolžnosti, kdor se dandanes ne peča s politikom, opominja kmete, da gredo pri prvih volitvah vsi na volišče. — Gosp. ekonom Cerjak je govoril o načrtu, po katerem naj bi mali in srednji posestniki spremenili v svoj prid dosedanje gospodarstvo. Naglašja, da bo treba spremeniti način obdelovanja, treba ne po starem kopitu, ampak z razumom gospodariti. Zato treba kmetu stanovske izobrazbe. Tudi gospodarske šole treba preustrojiti, ker ugajajo le veleposestvu, nikakor pa ne srednjim in malim kmetom, katerim le odtujujejo njihove sinove.

Zbor sprejme soglasno dve resoluciji, ki se glasita: 1. Z vso odločnostjo protestiramo proti vsem krivicam, katere se godijo Slovincem na Spod. Štajerskem zlasti tudi v tem obziru, da se sistematično nastavljajo pri sodiščih le nemški sodniki, a oni slovenske narodnosti se ali prezirajo, ali porivajo na Kranjsko. — 2. V Globokem zbrani vinogradniki iz brežiškega in sevnškega okraja protestirajo proti temu, da bi se na uvržanje

laških vin nižja carina nastavila, kakor po 48 K za hl. — Župan gospod Kene izrazi zahvalo in zaupnico g. poslancu Žičkarju in društvu »Sava«, gospod predsednik pa nazdravi papežu in cesarju, na kar se zaključijo lepi shod »Save«.

Rusko-japonska vojna.

Čeravno so Japonci takorekoč vladarji na Japonskem morju, vendar še morajo odstraniti mnogo min, katere so položili Rusi. Pri uničevanju teh min se je pa že nekaj teh ladij ponesrečilo in zletelo v zrak. Ko se je to zvedelo, pisali so Rusom sovražni listi, da so te mine nevarne tudi za druge ladje, da naj vlade protestirajo proti temu, da je tako bojevanje nečloveško. Ko so pa letele vsled japonskih min ruske ladje v zrak n. pr. »Petropavlovsk«, tedaj pa niso ti listi zahtevali, da naj vlade protestirajo proti polaganju min, da je to bojevanje nečloveško itd. Seveda kar stori Slovan v svojo obrambo, to je nečloveško. Po mnenju teh listov naj bi se pustil Slovan brez brambe ubiti.

Bojna sreča, ki je zelo nestalna, zapušča Japonce in se nagiba k Rusom. Pri Talienvanu se je zadela velika japonska oklopnica »Sikišima« ob mino ter se v par trenutkih potopila z vso posadko, ki je štela 741 mož. »Sikišima« je ena izmed štirih največjih in najnovejših japonskih oklopnice. Je prav iste velikosti in oblike, kakor nedavno potopljena »Hacuse«. Stane blizu 23 milijonov kron.

Kakor poročajo listi, hoče priti Kuropatkin s svojo armado Port Arturju, katerega bodo začeli Japonci te dni oblegati, na pomoč. V ta namen je poslal generala Stakelberga z 20.000 možmi proti jugu, da vznemirja armado generala Oku pred Port Arturjem za hrbtom. General Kuropatkin baje to ni storil iz lastne volje, ampak le na povelje carjevo.

Port Artur.

Na strani proti deželi varujejo Port Artur štiri vrste utrdb, proti morju tri; torej je sedem samostojnih obrambenih vrst. Prva vrsta na vzhodu je 450 čevljev visoka. Drakonova utrdba, pred katero sta proti morju še dve odkriti bateriji. Proti severu se vrste v polukrogu na brdih dve večji in sedem manjših trdnjav. Vsa ta stran je dolga 2,6 kilometra; tu je proti vzhodu in severovzhodu razpostavljenih 74 raznovrstnih topov in havbic.

Druga skupina šteje pet močnih utrdb na višavah severno od mesta ter brani se-

pridemo pod vladno silovitih Frankov (Nemcev); to je bilo med 743 in 748. Po približno 150letni samostalnosti smo to-le izgubili za vselej. Le enkrat in sicer v 9. stoletju je menda večina ljudstva slovenskega tvorila del slovanske države velikomoravske, ki je pa le trajala dobrih 50 let. Nevoščljivost frankovska je namreč to mlado državo po mnogih bojih in s pomočjo Madžarov strla; Madžari so vdrl v Podonavje ter pomandrali naš narod, da so od panonske polovice ostali le takozvani Kajkavci, ki so danes pohrvečeni, Medžimurci, Prekmurci in Slovenci vzhodnega Štajerja, ki je radi imenujemo »Prleke«. Tako smo izgubili najrodovitniši kos naše zemlje. A tudi na zapadu je naše ljudstvo jako znatno skopnelo, v prvi vrsti pač zato, ker je ondi bilo redko. Po Zgornjem in Spodnjem Avstrijskem, Solnograškem, Tirolskem, severozapadnem in severnem Koroškem ter po Zgornjem in Spodnjem Štajerju spominjajo na nekdanje slovenske prebivalce le še krajevna imena, nastanili pa so se na tem svetu od zapada prodirajoči Bavarci. Da nas je nemški gospodar oslabil še bolj, ni nas pustil v eni deželi, ampak nas razdrobil na mnogo političnih koscev. In tako je pri nas sčasoma izginilo celo ime »Slovēni«, ker so se nazivali le deli celote, ne pa celota sama; namesto »Slovēni« se je

rekalo: Kranjci, Korošci, Štajerci itd. Še le od l. 1848 nosimo zopet skupno ime »Slovenci«.

Nova teorija torej dokazuje, da Hrvatje in Srbi v Jugoslovanih niso niti tuji niti vrnjenci. Od Spielfelda, od Ziljske in od Soške doline do Črnega morja biva eno pleme. In dialektologija nas uči, da je jezik, ki se govori od zahodnega do vzhodnega konca te zemlje le neprestano prehajanje iz razrečja v razrečje. Kdor bi n. pr. v tej smeri potoval, bi se imel le zdaj pa zdaj nekoliko ustaviti, da se malce seznanj z dotičnim razrečjem, in dobro bi umel po vsej črti vsakega Jugoslovana. Razlika je seveda največja med razrečjema ob skrajnih koncih, to je med najzapadnišo slovenščino in najvzhodnišo bolgarsščino, vendar je jedva tolika, kakor med nemščino gornještajersko in berlinsko. Nekako v sredi jugoslovanskih razrečij stoji srbohrvaščina štokavska.

Naj mi je na koncu moje razprave še dovoljeno izreči malo prošnjo. Toliko let se je tarnalo, da nam nikdo ne spiše naše zgodovine. Končno je zemlja slovenska vendar porodila moža, ki se je tega težavnega dela lotil resno; ta mož je profesor dr. Franc Kos. Ali on je mnenja, ki se ne da ovreči, da mora poprej biti zbrano zgodovinsko gradivo, predno je mogoče začeti pisati zgodovino,

kakor je treba tistemu, ki si hoče postaviti hišo, pred vsem navoziti lesa, kamenja, opeke, peska in apna. Smotljivo je torej dr. Kos jel nabirati zgodovinsko gradivo, ga nabral ter ga daja na svitlo. V mislih imam delo, ki se zove »Gradivo za zgodovino Slovencev«. Nabranega gradiva je za 10 knjig. Založila je in izdaja to delo Leonova družba v Ljubljani. Izšla je doslej prva knjiga, (doba od 500 do 801), ki stane za neude 8 kron. Knjiga je sicer strogo znanstveno delo, a sestavljena tako, da nudi tudi vsakemu laiku mnogo, mnogo užitka. Tudi je delo pisano tako temeljito in vestno, da mu najstrožja kritika ne more de živga. A nadaljevati se bo izdaja tega izvrstnega dela mogla le tedaj, ako še podjetje denarno podpira; vendar druge podpore ne potrebuje več, kakor da se knjiga pridno kupuje. Zato prosim pred vsem slovensko razumništvo, da ne pozabi z naročilom podpirati to prevažno podjetje. Zgodovine ne bo brez Gradiva, Gradiva pa ne brez obilnih naročitev. Nobena hiša inteligentnega Slovence bi naj ne bila brez Kosovega zgodovinskega Gradiva.

Gabr. Majcen.

vero-zahodno stran, ki je najmočnejše in najboljše utrjena.

Tretja skupina je na zapadu ter ima namen, da brani krilo prvih dveh skupin. Ta skupina je najslabša, ker so višave ozke, nizke in ena od druge precej oddaljene. Ta stran je dolga 3 kilometre, ima 6 baterij in do 60 topov.

Proti morju je 400 metrov visoka Zlata gora glavni čuvaj na jugu. Ob obali je posebna baterija, proti vzhodu se vrsti pet fortov. Tu je razpostavljenih 40 manjših in večjih topov, 48 brzostrelnih topov in sedem »možnarjev«. Nadaljna skupina obramb je na polotoku »Tigrov rep«. Tu je proti jugovzhodu obrnjenih 27 raznih topov. Tretja obrežna skupina šteje tri obrežne baterije.

Torej branijo Port Artur trije močni fort. 20 srednjih in 12 manjših, ki imajo do 300 trdnjaviških topov. Ni pa znano, koliko topov so Rusi prepeljali z ladij na suho. Trdnjava Port Artur sicer ni nepremagljiva, toda Japonci bodo morali zastaviti mnogo svoje armade, ako bodo skušali prodreti v trdnjavo.

»Novi Kraj« poroča, da je 8. majnika dejal poveljnik portarturske trdnjave, Stössel, vojakom v Port Arturu: »Vzdržali bode trdnjavo, da pride pomoč. To je ravno tako gotovo, kakor to, da jutri izide solnce. Ruska zastava od ondi, kjer je razobešena, ne sme izginiti. S trdnim zaupanjem na Boga in nemojnost ruske moči, hočemo pričakovati sovražnika«.

O naskoku na Port Artur pravi praška »Politik«: »Kaj koristi Japoncem, ako dobe Port Artur, ako pa pri tem izkrvave tri nadomestljive divizije. Kaj jim koristi Port Artur, če je celo japonsko gospodarstvo na morju odvisno od velike morske bitke, ki se bo bila, ko pride rusko baltičsko brodovje v vzhodno Azijo in ki bo tako močno, da se bo samo lahko pomerilo z vso japonsko močjo na morju. Ako pa bo padel Port Artur prej — kar pa ni verjetno — bo udrlo rusko brodovje v Port Arturu iz luke ter kolikor mogoče oskodovalo sovražnika ne oziraje se na svojo usodo. In ako ta boj izpade neugodno za Japonce, kake koristi ima potem od naskoka na Port Artur. Končno bo izkravela Japonska od takih »zmag« in ponižana bo ležala pred rusko močjo.«

Časopis v Port Arturu.

Kakor se kaže, so portarturski prebivalci še vedno dobre volje, dasiravno je položaj skrajno nevaren. Neki ruski častnik, ki se je vrnil v Moskvo, je prinesel seboj časopis, katerega izdajajo portarturski podčastniki. List se imenuje »Bodalec«. Glavni članek prve številke se prične: »Danes se natisne le 50 »Bodalec«, tako da nam jih nič ne preostaja za naše japonske prijatelje. Toda pol milijona bodalec pride po sibirski železnici, in te odpošljemo sovražniku. Naše »Bodalec« bo zabavno, ostro in ne brez osti!« Nato popisuje komične športne igre med posadko. »V soboto je bila mednarodna tekma. Vsi Japonci so pobegnili. Najpreje je prišel poddesetnik Gvozdev preoblečen kot Jeanne d'Arc, njemu sta sledila prostaka Lušin in Lebenko kot perzijski šah in John Bull. Rusko »matjuško« je predstavljal topničar Vasilkov, ki se je odlikoval na »Retvizanu«. In ruska »matjuška« bi dobila, ako ne bi zadela na John Bulla.« Končno pa prosijo materijalne podpore, da ne bo sotrudnikom ničesar manjkalo. Tobak, vžigalice in evropski časopisi se hvaležno sprejemajo.

Nadškof Dvornik za — Ruse.

Dalmatinski nadškof dr. Dvornik je v Kistanju spregovoril lepe besede: »Vsi bodimo složni, kakor so bili naši stari, ki so se borili za križ častni in svobodo zlato.« Na zaključku svojega govora pa je nadškof močnim glasom in žarko pozival navzoče, naj povzdignejo svoje prošnje in klice za — zmago orožja onega velikega naroda, ki na Daljnem Vztoku preleva svojo kri za zmago Krista nad poganstvom, za zmago Jezusovega odreševalnega

nauka nad onimi lažnjivimi preroki, katere zmage sad bodo občutili vsi krščanski narodi in vse civilizirano človeštvo.

Poslanec Klofač na bojišču.

Češki narodni-socialni poslanec Klofač je 6. t. m. preko Dunaja odpotoval na bojišče v Vzhodno Azijo.

Poguba japonskih ladij.

Petrograd, 1. junija. Dopisnik ruske brzojavne agenture je sporočil danes iz Mukdena: O pogubi japonske križarke »Asama« manjkajo natančna poročila. Zanesljivo je, da se je v Kerskem zalivu pogreznila razun ene torpedovke in »Mijaka« še neka druga križarka. Glede oklopnjače »Fuči« gre glas, da je zadela pri Maodao na skalo, kjer jo čuvajo japonske torpedovke. (Križarka »Asama« je bila spuščena v morje leta 1898 in ima 9900 ton in 37 večjih in manjših topov.)

Ruski uspehi v Koreji.

Rusi so pričeli odločno prodirati na severo-vzhodu Koreje. Iz Söula poročajo, da je 4000 mož ruske infanterije in 600 ruskih jezdecev udrlo v Korejo. Te ruske čete korakajo proti Genzanu. Pred Genzanom je že 700 kozakov. Japonci so zapustili Genzan, ker je bila njihova onodna posadka preslaba, da bi se bila ubranila ruskega napada. V Genzanu imajo Japonci zaloge živil in streljiva. Korejska vojska in korejske oblasti so zbežale iz Pikčena — to mesto je proti sredini Koreje — a ruski kozaki so za njimi. Ruski oddelek se bliža Kazanu, da napade mesti Andžu in Pjónjan. V Korejo prodira vedno več Rusov. Japonci se ne bodo smeli ozirati samo pred se, ampak tudi za svoj hrbet.

General Stössel,

poveljnik od Japoncev oblegane trdnjave Port Artur.

Japonska armada.

Japonska armada, ki se sedaj pri Takušanu izkrcava, je tretja japonska armada pod poveljstvom generala Nodzu. Oku, poveljnik druge armade, dobi pred Port Artur od te armade toliko mož, da bo imel 60.000 mož, Kuroki, poveljnik prve japonske armade, pa toliko, da bo imel 48.000 mož. V Londonu so mnenja, da je japonska postavila v Korejo in v Mandžurijo že okoli 200.000 mož z nad 400 topovi, mnogimi tisoči konj in vozmi. Transporti iz japonskih luk se pa še nadaljujejo. V skrajni sili bo japonska postavila na bojišče še enkrat toliko vojakov. Vsak dan odide 1000 mož na bojišče. Tako se glase angleška poročila o japonskih vojaških transportih.

Vrhovni poveljnik japonski.

Maršal Jamagata Aritome je imenovan za vrhovnega poveljnika japonske vojske. Jamagata je rojen l. 1838 ter je vojni minister od l. 1873. Angleški listi pa poročajo, da je Jamagata tudi imenovan za podkralja zasedenih pokrajin.

Vladivostok, nova podlaga ruske mornarice.

London, 25. maja. Poročevalec lista »Express« javlja iz Petrograda, da so Rusi Vladivostok izbrali za podlago nadaljnjih odločnih načrtov na morju. Admiral Skrydlov ima baje povelje, premeniti ruske moči v Vladivostoku. Vladivostok bo poleg onodne že iz 10.000 mož obstoječe posadke in on-

dotne divizije križaric dobil še po železnici novo brodovje torped. Vodilno rusko načelo bo, napadati japonsko obrežje in tako oslabiti japonsko mornarico v Rumenem morju. Na ta način bi se lahko kosala ruska mornarica z japonsko mornarico in bi bila omogočena združitev baltičkega brodovja z ruskim brodovjem v Vzhodni Aziji in prodreti proti Port Arturu.

Ruski glasovi o vojski.

»Nov. Vremja« izvaja, da trajno branjenje kvantunskega ozemlja niti ni bilo v programu ruskem, ker Daljni je trgovsko, a ne vojno pristanišče. Naravnost neumljivo je, kaj si inozemski korespondenti predstavljajo o imenu »trdnjava«. Kaj družega je s Port Arturjem. Ta je res trdnjava in ako jo bodo hoteli Japonci zavzeti, bodo morali porabiti v to mnogo sile in mnogo sredstev in mnogo korajže in mnogo časa.

»Novosti« pravijo, da čaka Japonce sedaj silno težka operacija. Res je sicer, da Japoncem prihajajo sveže moči, ali napredovanje skozi zemsko ožino nanganlinsko bo težko, ker tam jih čakajo čete generala Stössla. Toda čaka jih še huje delo: naskok na Port Artur. Za ta naskok niso še pripravljeni. Vojska ni še zbrana in velike oblegovalne topove treba še-le pripeljati. Z zavzetjem Kinčoua so storili Japonci še-le en korak do cilja, približali so se naskoku na Port Artur. Ali že ta korak jih je silno drago stal. Če so Japonci že v prvem boju izgubili 700 mož, potem je naslednje dni številka gotov narastla na 15.000, ne všteti krvavih dogodkov onega dne, ko so Japonci zavzeli Kinčou. O možnih posledicah temu spopadu ni možna sodba dotlej, dokler ne pridejo zanesljiva in podrobna poročila.

O utrdbah Port Arturja je izjavil prvi kapitan potonuloga »Petrovavlovska«, Jakovlev, v pogovoru z ruskimi novinarji med drugim tudi to-le: Kar se dostaja izida vojne, je v Port Arturu le eno mnenje: ena ali dve ruski zmagi na kopnem, in Japonci bodo v položaju, iz katerega ne bo izhoda. Na daljnem Vztoku so vsi prepričani, da prvi udarec, ki ga zada Kuropatkin Japoncem, zadane hudo. Japonci so se zaračunali v mnenju, da se ruska vojska ne bo zadostno hitro zbirala. Moje mnenje je, da vojna neha poprej, nego pride baltičsko brodovje. Naše tamkajšnje brodovje se bo moglo v kratkem meriti z japonskim.

Politični ogled.

Italijanska univerza v Trstu — in cesar. Pri sprejemu avstrijske delegacije dne 14. maja se je vršil med cesarjem in laskim poslancem Mauronerjem sledeči pogovor: Mauroner: Mi želimo italijansko univerzo v Trstu. — Cesar: Te ne bode v nobenem slučaju dobili. In pri teh besedah je cesar naredil še odločno odklonivno znamenje z roko, da je dal svojim besedam poseben povdarek. Ves ta pogovor se je v javnosti zamolčal. Je pa do besede resničen, ker se lahko dokaže s pričami, ki so ga čule. Iz predstoječega se da tudi razlagati, zakaj so italijanski delegatje kar izginili iz delegacije. Po sprejemu pri cesarju so vsi italijanski delegatje takoj zapustili Budimpešto in jih ni bilo več nazaj. Smatrati se mora njihov nastop kot demonstrativna abstinenca. — Torej so vendar enkrat tudi v višjih krogih spoznali, kam merijo vse lepe nakane italijanske iredente.

Zmage koroških Slovencev. Zopet so si priborili koroški Slovenci novo zmago. Pri občinskih volitvah v Galiciji so na celi črti sijajno zmagali Slovenci. V Libučah si je pa izvolil tamošnji občinski odbor slovenskega župana. Mi pristrčno čestitamo našim bratom v Korotanu. Le tako naprej!

Jugoslovani se združujejo. Po prizadevanju srbskega kralja Petra in črnogorskega kneza Nikite so se združile jugoslovanske države na Balkanu. Kolikega dalekosežnega

pomena bo ta zveza, ki stoji pod pokroviteljstvom Rusije, bo pokazala prihodnost, a že danes smemo reči, da bo koristila v prvi vrsti Srbiji, Bulgariji in Črni gori samim, v drugi vrsti pa še posebno makedonskim Slovanom, ki se sedaj ječe pod težkim turškim jarmom. Ne moremo prezreti, da je ta zveza naperjena tudi kolikortoliko proti Avstriji, ki išče svojih koristi na Balkanu. Nekateri listi celo trdijo, da bi se zvezi rada priklopila Turčija, a je premalo verjetno, ker smrtni sovražniki se ne pobratijo kar tako čez noč, vsaj življenje nas tako uči. Največ koristi pa bodo imele države, ako se združijo tudi gospodarsko, po čemer tudi stremijo. Glavni urednik bolgarskega lista »Den«, V. Velčev je izrekel o tej zvezi važne in pomenljive besede: »Tisti, ki dokaže, da je nemogoča balkanska zveza, ta dokaže gotovo propast balkanskih držav.« — V Makedoniji tudi ni vse tako mirno, kakor izgleda na zunaj, vsaj znani vstaski vodja Boris Sarafov je pred kratkim izjavil, da se vstaja v Makedoniji zopet začne in sicer iz naroda samega, ker uvidi, da Turčija noče resno izvesti reform.

Za samostojnost Hrvatske. Sedaj se vrše pogajanja med Hrvatsko in Ogrsko zaradi uravnanja skupnih zadev obeh dežel. Ker so imeli dosedaj vse finance skupne, je šel ves denar, katerega je plačevala Hrvatska na Ogrsko, kjer so ga večino porabili za svojo deželo, Hrvatska pa je dobila za svoje potrebe le malo nazaj; vsled tega je gospodarsko vedno bolj propadala. Odkar pa se je lani dignilo ljudstvo, odmeva po celi Hrvatski samo jeden klic: »Živela finančna samostojnost!« Tega pa seveda Ogrji nočejo dopustiti, ker potem ne bi mogli več izsesavati Hrvatske. Zato pa meščanstvo v Zagrebu in ljudstvo po deželi gromovito zahteva, da regnikularna deputacija, ki ima nalogo, pogajati se z Ogrji, svoja pogajanja prekine.

Dopisi.

Iz Laškega. Dne 5. rožnika je bil tukaj dan veselja, ker so nas obiskali presvitli naš vladika, da so delili našim mlajšim zakrament sv. birmе. Kakor druga leta, tako so tudi tokrat naši vrli fantje pripeljali nad 30 m visoki mlaj z namenom, postaviti ga okrašenega s cerkveno, cesarsko in slovensko zastavo pred cerkvijo. Ali čudno, tukajšnji usnjari in župan Veber, ki je sin vrlega pokojnega in nepozabnega g. Karola Veberja, ki je bil veren Slovenec ter dolga leta cerkveni ključar, je dosegel, da se je smel krasni mlaj postaviti le brez slovenske zastave.

Ker je pa narodni ponos naših vrlih fantov bil užaljen, da niso smeli slovenske zastave obesiti na mlaj, so isto obesili z okna v zvoniku. Ali čudite se in strmite, ravno med sv. mašo prideta župan in sluga ter začne zadnji s sekiro odpirati vrata, ki vodijo v zvonik. Le mirni previdnosti naših vrlih fantov se je zahvaliti, da ni prišlo do pretepa.

Po opravljenem sv. opraviilu snamejo fantje lepo mirno zastavo z zvonika ter jo neso v lepem redu skozi trg. Pri hiši župana pa pridrvita župan in sluga, kar so jima noge in telesa pripustila ter se vmešata med fante, hoteč jim zastavo iztrgati, toda morala sta odstopiti. Tudi sedaj so se fanti premagovali in tako ni prišlo do nobenega izgreda. Sedaj pa odgovorite vi, gospod župan, ali niso naši fantje hladnokrvnejši nego vi? Vi pa, Slovenci, si to dobro zapomnite in si oglejte gospode v občinskem odboru in druge, katerim ste tedaj dobri, ako jim vaše težko prislužene krone nosite, sicer pa sovražijo vašo slovensko zastavo in zavednost.

Slovenec.

Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju smo imeli o priliki letošnjega birmovanja dne 30. maja veličastne, ginjive slovesnosti, ki nam ne pridejo iz spomina. Kljub slabemu vremenu se je na predvečer množica vernih faranov zbrala ob slavoloku ter željno pričala

kovala svojega ljubljeneega nadpastirja. Pozdravili so presvetlega knezoškofa veleč. gosp. župnik J. Ozmeč v imenu cele fare, učenka Roza Mlakar v imenu šolarjev, mladenič Janez Bauman v imenu mladeniške Marijine družbe, dekle Jera Planinšek v imenu dekliske družbe in načelnik ognjegasnega društva Jak. Tumpaj v imenu požarnikov. Vidno ginjeni so se milost. knezoškof zahvali za pozdrave. — Še lepši dan veselja je bil drugi, birmanski dan. Radovali so se ob njem vsi farani, veselili so se ga pa zlasti birmanci (bilo jih je 211) ker jim je prinesel darove sv. Duha, veselili so se ga pa tudi njihovi dobri stariši in botri. Najbolj veseli pa ste ga bili Marijini družbi. Presvitli knezoškof so jima namreč blagoslovili krasni družbeni zastavi: mladeničem zastavo s podobama najsv. Srca Jezusovega in sv. Alojzija, dekletom pa bandero, ki nosi podobi »Jezus, čistost devic« in »Marija, brez madeža spočeta.« Med sv. mašo so družbeniki in družbenice iz škofovih rok skupno prejeli sv. obhajilo. Slišali so pa tudi iz njihovih ust zveličavne opomine, kako se naj pod zastavo Kristusovo srčno vojskujejo za dobro, sveto reč. Dal Bog, da bi besede Presvetlega rodile stoteran sad! — Tretji dan. 31. maj, pa je bil dan izrednega veselja za Župečo ves. Vrli Župečani so namreč s pomočjo blagih dobrotnikov začeli sredi svoje lepe vasi postaviti cerkvico na čast sv. Antonu puščavniku. In presvit. nadpastir so mimogrede iz Ptujске gore v Cirkovce ob asistenci 14 gg. duhovnikov blagoslovili vogeljni kamen te cerkvice. Po dovršenih sv. obredih so mil. knezoškof navzoče ljubeznivo nagovorili, jih spodbujali k čiščenju in posnemanju sv. Antona Velikega ter jim toplo priporočali začetno delo. Med drugim so omenili, da je lovrenška fara svoje dni že imela cerkvico sv. Antona. Ista stoji še zdaj v Mihovcah, katere so pred kakimi sto leti bile ločene od lovrenške fare in pridružene cirkovski župniji. Ljubezen do sv. Antona pa ni izginila iz lovrenške fare; zopet hoče imeti cerkvico njemu posvečeno. Bog daj, da jo srečno dozida!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Romanje mladeničev in mož k Mariji na Brezjah. Mladeniči in možje, oglasite se za vozne liste pri svojih čč. gg. dušnih pastirjih vsaj do 24. junija t. l. čč. gg. dušne pastirje pa prosim, naj mi blagovolijo do 26. junija t. l. število udeležencev naznaniti. Le ako se oglasi gotovo število, se bo mogel poseben vlak pripraviti. Pri čč. gg. dušnih pastirjih se bodo dobivali in plačevali vozni listki. Cene in vozni red objavijo časniki. Kdor si sam naroči vozni listek, naj pošlje naprej vozmino, dodane še pa 10 vin. poštne. Ako se oglasi premalo število, se vozimo dne 3. julija z osebnim vlakom, ki gre okoli polnoči iz Maribora. Možje in mladeniči na noge, da boste častno zastopani pri vseslovenskem shodu na Brezjah! — Martin Medved, župnik.

Imenovanja v finančni službi. Davčni oficijal Fr. Toplak je postal davkar, davčni oficijal Rudolf Sigl pa davčni kontrolor. Davčna oficijala sta postala pristava Franc Stadler in Jak. Blažon. Davčni pristav Rudolf Vivod je postal davčni kontrolor. Praktikanta Karol Mraz in Vinc. Lauko sta imenovana za davčna pristava.

Mariborske novice. Naše mesto ni veliko pa vendar se pripeti v njem toliko tatvin kakor v malokaterem velikem mestu. Minolo nedeljo je ukradel neki ključavničar Gregura v gostilni pri »Črnem orlu« igralcu iz cirkusa Husseinu različnih stvari v vrednosti 194 kron in v ponedeljek je pa izginilo

zdravniku dr. Terču kolo vredno 350 kron. Sumi se, da je tat v isti hiši stanujoči barvarski pomočnik. Ljudje vedno bolj pozabijo na Boga in njegove zapovedi in vsega tega je kriva ta od »Štajerca« hvalisana nemška »kultura«, ki potegne toliko mladeničev za seboj, da pozabijo najprej na materni jezik in potem tudi na Boga.

Mariborske porotne obravnave so se pričele v ponedeljek, dne 6. t. m. Prvi dan je stala pred porotniki 21 letna posestniška hči Antonija Vidovič iz Jablovec, obtožena umora svojega otroka. Obsojena je bila na tri leta težke ječe. — V torek, dne 7. t. m. sta bila obsojena Eva Holc iz Studenec in Frid. Hauser iz Ptuja, prva na 2 in pol leta, drugi na 2 leti težke ječe, kar sta zažgala kočjo umrlega Antona Holc v Zagorcih, da bi dobila zavarovalnino. —

»Sadove klerikalizma« imenuje »Slov. Narod« dejstva, da se g. prošt Flek v Ptuj ni udeležil volitev za okrajni zastop ptujski, g. dekan Jurkovič ne občinskih volitev v Ljutomeru in g. opat Ogradi ne volitev za okrajni zastop celjski. O g. proštu Fleku smo že povedali, da je bil pripravljen za odhod k volitvam, a se mu je naznanilo, da njegov glas ni več odločilen; o gosp. Jurkoviču pa naj pove vodstvo ljutomerskih Slovencev, kako je dejansko pomagal pri volitvah, a vodstvo samo ni smatralo njegovega glasa v drugem razredu, kjer je volivec, za odločilnega; kar pa se g. opata Ogradija tiče, nam vzroki njegove odsotnosti pri omenjeni volitvi kratkoma niso znani. Sicer pa je g. Ogradi pod najtežavnejšimi razmerami, katere se povsod upoštevajo, le pri duhovniku ne, storil že več za slovenski narod kakor vsi spodnještajerski dopisniki »Slov. Naroda« skupaj. »Slov. Narod« trdi tudi po krivici, da se odtegujejo slovenski duhovniki narodnemu delu. To splošno ni res, kjer pa se žal zgodi, je izmed glavnih vzrokov tudi ta, da se slovenska duhovščina od nobene strani tako pobalinsko ne napada in blati kakor ravno od slovenske liberalne strani po nje listih. Da vsled tega nekaterim preide veselje do dela v zvezi z liberalnimi krogi, je samoumevno, čeprav se ne more odobravati, kajti edino pravo bi bilo, postaviti se na lastne noge ter brez liberalne gosposke primesi, ki itak hoče pri narodnem delu več uživati nego pomagati, delovati brezozirno za težnje našega katoliškega, slovenskega kmetskega ljudstva!

Iz Jarenine. Dne 6. t. m. popoldne si je ogledal c. kr. namestnik grof Clary škodo, katero je povzročil 19. maja v naši župniji silen vihar s točo. Spremljali so ga c. kr. okrajni glavar grof Attems, deželni odbornik Robič, dekan Čížek in drugi. Vendar samo ogledovanje bi bilo malo pomagalo, da ne bi bil g. c. kr. namestnik prinesel s seboj tudi zdatne podpore, in to se je tudi zgodilo. Ko je najprej na Vukovskem razdelil najhuje prizadetim precejšnje svote, pripeljal se je v Jarenino, kjer so ga željno pričakovali posestniki iz tukajšne Pesniške občine, katerim je bila podpora od glavarstva obljubljena. Zares čudili smo se nad zdatno pomočjo; dobili so nekateri 3—500 K. Res, velika dobrota v hudi stiski. Vsa čast namestniku, ki je prvi sprožil misel in se tudi veliko sam trudil, da je sklad v Gradcu za prvo pomoč v kratki dobi tako narastel, da je mogoče posameznim prizadetim hitro pomagati. Želeli bi bilo, in to željo je namestnik tu povdarjal, da bi to podjetje vsaka občina četudi z malim doneskom podpirala. Marsikateremu revežu je zaigrala solza veselja in hvaležnosti v obeh, ko je sprejel iz rok namestnikovih določen mu dar. Ekscelesca je bil namenjen zdaj naravnost proti Sv. Ilju, da tudi tamošnjim, od toče in nevihte prizadetim, donese podpore. Na prošnjo jareninskega dekana pa, naj si ogleda najhuje prizadeti kraj Gačnik, se poda res namestnik z dekanom in drugim spremstvom tja. Začudi se, ko zagleda križem ležati debela sadnega drevja, kojih ni v stanu

najmočnejši mož obseči, in pravi, da si kaj takega ne bi mogel predstaviti, če ne bi gledal tega z lastnimi očmi. Obljubi, da hoče izposlovati še nadaljno podporo pri vladi in zavarovalnicah. Ko se dekan še enkrat v imenu revnih, prizadetih župljanov zahvali namestniku za naglo podporo in ga prosi, naj blagovoli tudi še drugim, kojim zdaj v hipu ni bilo mogoče pomagati, izposlovati od države pomoči, se odpelje ekselencja proti Št. Ilju Jareninčanom pa bo ostal ta dan tolažbe v hvaležnem spominu.

V Selnici ob Dravi je umrl 5. t. m. Franc Marčič, oče lesnega trgovca Alojzija Marčiča.

V Spielfeldu so prijeli prisiljenca Marka Gospodariča, ki je ušel iz prisilne delavnice v Jeseniesh na Gorenjskem.

V Ljutomeru je zopet izvoljen za župana notar Thurn, za podžupana je izvoljen trgovec Maks Hönigmann. Oba ljubita slovenski denar, drugače sta pa nasprotna Slovincem!

V Radislavcih pri Ljutomeru je zgorela dne 30. m. m. zvečer hiša in gospodarsko poslopje Antona Filipiča. Goreti je začela slama blizu gospodarskega poslopja.

V Godemarcih pri Ljutomeru je zgorela dne 28. m. m. zjutraj hiša in gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Lajh. Vnele so se saje v dimniku, ki so povzročile to nesrečo. Posestva niso bila zavarovana. Gospodinja se je pri tem tako opekla, da so jo morali peljati v bolnišnico v Ptuj.

V Veržaju pri Ljutomeru je umrl gospod Matjaž Avar, župan v omenjenem trgu, star 44 let, po kratki bolezni. K pogrebu je prišlo ljudstva v velikem številu. — Toča v Veržaju je, kakor se nam poroča, duhovski ponedeljek okoli tretje ure padala v toliki meri, da je prostor v trgu bil bel, kakor po zimi vsled snega. Zunaj trga ni bilo tako hudo. V obližji istega sta pšenica in rž poškodovana za polovico. Letos je tam že dvakrat klestila.

Sv. Marko pri Ptuj. V soboto, dne 4. julija proti večeru je zdivjala po našem polju nevihta. Usule so se čudno debele kaplje dežja in plaskale so na peščeno zemljo kakor žlondrave kepe. Veter je hotel zlomiti vse, tako se je zaganjal v drevesa. Toče ni bilo, le tuintam je padla kaka prav orehova in se razletela. Doslej smo imeli vsak dan tropične nalive. Kakor je čitati, je istotako tudi drugod ob Dravi. Ni čuda torej, da je deroča Drava tolika in tako divja. Škode napravljaja velikanske. Na našem polju, ki je sam šoder, je Drava smrtni strah. Dravsko obrežje je v vedni nevarnosti. Dravski valovi s svojo deročo silo trgajo kos za kosom, njivo za njivo, travnik za travnikom. Pretečeni teden je Drava raztrgala čez noč zabirjeno delo, katero je po 30 delavcev vsak dan skozi zimo težavno in zelo umorno delalo in končalo malo dni pred majem. Neki ubogi posestniki je lakotna Drava nekega jutra odnesla veliko njivo s posajenim krompirjem in nasejano koruzo. Včasih ji pa ostane kaka betev in prinese zakopat na naše bire kar cele prešiče, kako tele, cele zaboje slanikov, mnogo mrličev skozi leta ter raznovrstnih hlodov in drugih stvari. Če se njenim valovom zdi primerno, izrujejo kjerkoli že šumo leševja, brez, vrb, smrek in hrastov in se igrajo s to splavjo, praskaje po petdeseternih strugah proti Hrvaškem. Če se jim ustavi kak slab otoček, po njem je. Skozi dan je morda še zelenel in se tresel z zeleno šumico, a čez noč so ga zagnili valovi in na njegovem mestu je črna struga. Drava, kakor pravim, je grozna šiba in strah za naše ljudi. Kakor se ji zdi, tako dela svoja pota, če je treba, tudi skozi vasi. Izdalo se je za njeno uravnajo že na milijone, pa ona je stara trmoglavka. Nam se zdi, da Drava ob svojem nastopu in preplavu uči visoke gospode inženirje višje matematike: Dokler mi ne daste obzidane

struge, toliko časa bom napadala obrežje in ga trgala neusmiljeno ter prodirala dalje po svojem okusu in volji.

Razbor pri Slov. Gradcu. Nekateri razborske kmete nas je lansko leto dvakrat obiskala vremenska neizgoda in sicer enkrat toča, enkrat pa silni veter, kateri nam je deloma še stoječe žito na njivah skoro popolnoma omlatil, deloma pa že požeto in v kope zloženo raztrgal. Vetrui je sledil dolgotrajen dež, ki nam je uničil skoro vse žito. Škodo smo obakrat pravočasno naznanili in oblast jo je komisijsko pregledala in cenila. Znižali so nam znatno zemljiški davek. Nekateri so tudi že lansko leto dobili podporo — menda deželno — v malih zneskih, letos, dne 26. maja pa smo jo dobili vsi — menda državno — in to prav izdatno podporo, katera nam je v naši stiski velika pomoč. Zato se najpristrčneje zahvaljujemo našim vrlim in skrbnim gg. poslancem za izposlovanje nam prepotrebne podpore, posebno pa tudi blag. gosp. našemu okr. glavarju za njegovo blagovoljno posredovanje in ves njegov trud. Tudi letos s strahom in trepetom pričakujemo jeseni, ker nam elementarna sila skoro vsak dan žuga ugonobiti plod naših, sicer dobro letino obetajočih njiv in sadonosnikov, kar se je letos žalibog že mnogokrat zgodilo. Ako nam Bog letos prizanese ter nas obvaruje vremenskih neizgod, imeli bomo, kakor se sedaj kaže, v jeseni polne kašče žita in polne kleti sadjevca in veselili se bomo Njegovih dobrot, ker nam prihodnje leto ne bo treba stradati.

Iz Slovenjgradca nam piše somišljenik: Pred kratkim sem se peljal v Slovenjgradec. Ko izstopim na novi postaji, zagledam seveda nemški napis: »Fahrkarten Ausgabe der Haltestelle Stadt Windischgraz.« Kakor sem torej iz napisov izprevidel, mora biti ta nova postaja samo za Nemce namenjena. Saj imajo druge postaje dvojezične napise. Zakaj ta izjema? Ali to trpite Slovenjgradčani?

Celjske novice. Dne 1. junija zvečer se je vršila v Narodnem domu odhodnica priljubljenega uda celjskih narodnih društev, g. Ivana Dobršek, ki je odšel v Laško. — Mi še enkrat opozarjamo na »Sokolovo« veselico, ki se bo vršila v nedeljo, dne 12. t. m. Kolikor je razvideti iz priprav, bo veselica nekaj takega, kar Celje še ni videlo. — Izlet v Bukovžlak se je moral vsled nastalih zaprek preložiti na poznejši čas. Kedaj se bo vršil, se že naznani. — Procesije sv. R. Telesa se nista udeležila, kakor je običajno, mestni župan Rakuš in podžupan dr. Jesenko, tem pridnejše pa zahajata k protestantskim večerom. »Slov. Narod« vsled tega v dopisu iz Celja seveda zopet napada — g. opata Ogradija z zelo pouličnimi izrazi, kar kaže, da v Celju obstoja že tudi slovenska fakinaža. Pač pa sta se udeležila procesije zastopnika okrajnega zastopa dr. Ivan Dečko in dr. Juro Hrašovec, kar je na verne Slovence naredilo najboljši utis.

Štoré. V torek, dne 7. t. m. zjutraj je povozil vlak 62 letnega kočarja Antona Kolar iz Ljubecne. Našel ga je čuvaj.

Šoštanj. Nemcem se sline cedijo po našem lepem trgu, zato se pripravljajo s strastno agitacijo na volitve, ki se bodo vršile dne 16. t. mes. Poklicali so na pomoč celo urade, ki jim res pomagajo. Vse to pa je zastoj, kajti naši slovenski volilci bodo zmagali, ako storijo vsi svojo narodno dolžnost in o tem smo tudi prepričani.

Konjski sejem se bo vršil v tem mesecu dne 22. v Šoštanju.

Slovenski učitelji, pozor! Narodne učitelje opozarjamo na razpisano mesto učitelja v Kozjem, ki se nahaja v drugem plačilnem razredu. Vrl narodno misleči učitelj naj bo zagotovljen prijaznega sprejema v vseh naših krogih. Trg je sedež sodnije in davkarije.

Galicija v Sav. dol. Na binkoštno nedeljo, dne 22. m. mes. smo imeli pri nas

strašno neurje, vihar, blisk in točo, ki je padala od lešnikov do orehove debelosti. V pol uri je bil uničen ves up kmetov. Vinogradi izgledajo kakor o Božiču, drevje golo, polja in travniki opustošeni. Najhujše je divjala toča v okolici sv. Jungerte in Železno. Na mnogih krajih je okna pobila in drevje vihar izruval. Tudi v soboto, 4. junija je bilo toče, da je pobelila. Bog nas varuj treska toče, in hudega vremena!

Rimske toplice. Umrl je v svoji vili v Rimskih toplicah 1. t. m. podmaršal Karol baron Urban, ki se je posebno odlikoval v bitkah pri Monte della Croce in Kustoci ter na okupaciji Bosne in Hercegovine. V Rimskih toplicah je živel v pokoju 20 let ter je bil Slovincem prijazen.

Št. Lenart nad Laškim. Na kvaterno nedeljo je šlo čez Št. Lenart nad Laškim grozno hudourje z malo točo. Toča sicer ni veliko škodovala, pač pa grozen naliv. Voda je v hipu prihrumela iz bregov; potok v Misjemdolu je narastel tako visoko, da je tirjal kot žrtev človeško življenje. Hrastnikova Tončka na Tratah, vzgledna deklica, je padla v potok. V trenutku so jo valovi zakrili in pod Martinovim mlinom je vrgla voda na suho mrtvo truplo pobožne romarice od Sv. Trojice, kamor je šla na božjo pot. Bodimo pripravljeni!

Videm ob Savi. Naša šolska efektna loterija prav dobro napreduje. Srečke se še dobe po kroni. V kratkem začne loterijski odbor sestavljati listo dobitkov. Tiste trgovce, tovarnarje, obrtnike in posestnike, ki hočejo konkurirati s svojim blagom, opozarjamo, naj blagovolijo nemudoma vpslati cenike na loterijski odsek na Vidmu.

Mali konduktar, obsegajoč železniške in poštne zveze južnih pokrajin je izdal Jernej Bahovec v Ljubljani. Cena 30 vin., s pošto 35 vinarjev.

Najnovejše o vojni.

London, 8. junija. Drugo glavno krilo Kuropatkinove armade se obrača proti Kurokiju, med tem, ko bo ostala Kuropatkinova armada zavzela stališče med Jalom in Liao, da prepreči združenje Okove armade z armado Kurokijevo.

Pariz, 8. junija. Jutranji listi imajo poročila iz Petrograda, da Kuropatkin nima samo ene armade, ampak dve. Druga armada prodira iz Vladivostoka tik ob obrežju in ima namen priti Kurokiju za hrbet. Tako bi bili Japonci med dvema ognjema. Ruski kozaki, ki so prodrli v severno Korejo pod poveljstvom Rennenkampfa, so le prvi oddelki druge armade, kateri poveljuje Linjevič.

London, 8. junija. Včeraj med 3. in 5. uro zjutraj so čuli v Čifu od Port Arturja živahno kanonado. Tudi v Penču so čuli od ponedeljka ponoči do 2. ure včeraj zjutraj močno streljanje. Tu so vsled tega mnenja, da je po dolgem presledku japonsko brodovje zopet pričelo bombardirati Port Artur. Vest, da so že sedaj poizkusili Japonci napasti Port Artur s suhega, smatrajo tu za neverjetno.

Cerkvene stvari.

Birmancev je bilo v župnijah: Št. Janž na Drav. polju 367, Sv. Lovrenc na Drav. polju 211, Ptujška gora 173, Cirkovce 339.

Društvena poročila.

Veliki izlet na Žigertov stolp. Dne 19. junija t. l. priredi velemarljivo društvo »Podravska podružnica Slov. plan. društva« veliki izlet k Žigertovemu stolpu na slovensko Pohorje. Ta prekrasni izlet, ki se bo vršil v velikem obsegu, bo spojen tudi z veselico, vršečo se na prostorni trati poleg Žigerto-

vega stolpa in bo v istini prekosil lansko slavnost povodom otvoritve stolpa. Sestavljen je že najraznovrstnejši in najzanimivejši vzpored. Vsi člani tega društva so pridno na delu in so si — kakor smo izvedeli izza kulis — tudi že pridobili najboljše moči, ki bodo sodelovale pri tej veselici in izletu. Istotako je tudi že oskrbljeno za sv. mašo, ki se bo brala ob 10. uri v cerkvi sv. Ariha in pri kateri bo pel veliki pevski zbor. Nato bo na trati poleg stolpa veselica, koder bo postavljenih 12 raznih šotorov, koder boš imel na razpolago raznovrstne zabave ter dobiš jesti in piti za mal denar. V posebnem šotoru igrala bode nam že izza lanskega leta dobro znana godba »Vresenki«, ki bo skrbela tudi za kako poskočnico veselih hribolazcev. Od cerkve sv. Ariha k stolpu priredi se slovesen sprevod z godbo. Vsi cenjeni izletniki ter vrli slovenski Pohorjani se vabijo in opozarjajo s tem, da ne zamude te lepe prilike, udeležiti se prezabavne prireditve. Natančnejši vzpored se naznani prihodnjič!

Cebelarski shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki je bil namenjen na 19. t. mes., je prestavljen na 3. julija. Zato bo pa enaki shod dne 19. t. mes. v Ormožu, 3. julija pa pri Sv. Juriju ob Ščavnici! — Iv. Jurančič, potovalni učitelj.

V Cadramu bo 12. t. mes. popoldne društvenikom katol. polit. narodnega društva »Sloge« in drugim poslušalcem g. potovalni učitelj Fr. Goričan v šoli govoril o umnem kmetovanju in pričakuje veliko vedeželjnih slušateljev. — Odbor.

Iz Gomilkega se nam dodatno k zadnjemu dopisu poroča, da se je tamošnje slovesnosti dne 23. majnika udeležila tudi požarna bramba v Grajski vasi.

Društvena naznanila.

Jarenjska zadruga ima dne 12. maja po prvi sv. maši v »Čitalnici« občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Izvolitev nadzornišva in razsodišča. 3. Slučajnosti.

Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj priredi v gostilni g. I. Vrabl v Orešju dne 12. t. m. po večernicah društveno veselico z gledališko igro »Zamujeni vlak«, petjem, govori in deklamacijami. Iz prijaznosti sodelujejo tamburaši. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Kmet. bralno društvo v Gornji Radgoni priredi s sodelovanjem drugih narodnih društev v okraju dne 12. junija o pol 5. uri na vrtu gostilne pri Osojniku Ciril-Metodovo slavnost s petjem, govorom (gosp.

urednik Korošec), deklamacijami, gledal. igro »Čevljar in bogatin« i. dr.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za gornje-radgonski okraj ima 12. junija ob 4. uri popoldne letni občni zbor v gostilniških prostorih pri g. Osojniku v Gornji Radgoni. Na številno vdeležbo vabi odbor.

Gospodarske drobtinice.

Kmetje, oskrbite si okoli svojih zemljišč pravih in zanesljivih mejnikov!

Mnogokrat sem že zastavil pero, da sem zlasti o gospodarskih zadevah poročal kaj našemu kmetu, bodisi to iz lastne ali bližnje skušnje, ali celo kaj iz bratskih skušenj češkega ljudstva. To vse sem storil vselej z dobrim namenom in pošteno voljo, siromaku kmetu kaj koristiti. Vendar četudi se je to zgodilo že dostikrat, povdarjati moram, da s tako resnim namenom še nisem pisal kaj nikoli kot danes, ko Vam, dragi slovenski tovariši-kmetje, priporočam: Oskrbite si okoli svojih zemljišč pravih, zanesljivih mejnikov!

Našemu kmetu gre trda za njegov obstanek iz premnogih vzrokov, kakor se splošno čuje in čita v časnikih. Poleg mnogih nadlog, ki mu prihajajo od zunaj, pa je še dostikrat tudi sam kaj kriv, da mu gre še slabše. Mimogrede omenjam tukaj udanost k pijači, k kateri razvadi radi sledijo še druge. Kakor spodkopavajo te njegov slabi obstoj, enako ga uničuje še neki drugi sovražnik, namreč tožarenje. Žalibog da se tudi ta tako rad ugnjezi po nekaterih krajih in pri nekaterih ljudeh. Tožbe pa, kakor znano, imajo mnogo slabih nasledkov. Poleg dolgotrajnega če ne celo večnega sovraštva so pogosto zraven še dvomljive ali celo krive prisega, krivice, na zadnje pa še kaj občutni stroški. Dragi kmetje, varujte se torej kolikor le mogoče tožarenja!

To pa se med kmeti začne najpogosteje v zadevi mej pri zemljiščih. Žalibog, da te niso natanko urejene še dozda po naših krajih. Kakor mi je znano, so se sedajni obrazi zemljišč — mape — imenovani, naredili okoli leta 1824, torej ravno pred osemdeset leti. Tačas je bilo seveda v naših krajih mnogo drugače glede obdelovanja zemljišč, nego je dandanes. Koliko je sprememb radi njiv, travnikov, vrtov in koliko še le po gozdih. Ako gledaš kraj sedaj v resnici pred očmi, pa se zamisliš v ono staro »mapo«, skoraj, da ti mnogokrat pamet hoče

uiti. Iz jedne pomote zaideš v drugo, tako da na zadnje sam ne veš nič, kje je prava resnica. (Dalje sledi.)

Zahvala.

Katol. slov. izobr. društvo v Studencih pri Mariboru izreka najpriskrnejšo zahvalo povodom blagoslovljenja društvene zastave dne 29. maja t. l. čast. g. kanoniku Vohu, ker so se odzvali našemu vabilu in nam blagovolili zastavo blagosloviti, č. g. dr. Medvedu za krasne besede v cerkvi, blagorodnej gospej Šunkovi za prisostvovanje pri zastavi kot kumica. Neimenovanemu za veliko požrtvovalnost in skrb, gosp. Šnuderlu, učitelju v pokoji kot prvoborniku, g. Ciriču kot slavnostnemu govorniku za tako navdušen govor, potem bratskim društvom kakor: Krščansko-socijalni zvezi v Ljubljani, Kat. del. društvu v Mariboru, Kat. del. društvu iz Pušave, Društvu krščanskih gospej v Mariboru, Bralnemu društvu v Ljubljani, vsem gostom iz Maribora, vrlim šent peterskim mladeničem, dekletem za oklicanje društvenih prostorov, g. Malek za napravo slovenske trobojnice, vsem onim zavednim Slovincem, ki so razobesili zastave in se niso bali napadov ter jih tudi sedaj krepko odbijajo. Starišem, ki so belo oblečena dekleta poslali. Potem g. Robiču, kateri nas je gostoljubno sprejel in vsem, kateri so kaj pripomogli k tej slavnosti. Kmetškemu bralnemu društvu pri Sv. Benediktu v Slov. gor. za tako navdušeni poslani pozdrav, nadalje brzojavnim čestitkam iz Tržiča na Kranjskem, Dobrne pri Celju in Sv. Lenarta v Slov. gor. Vsem še enkrat najtoplejša zahvala! Studenci, dne 2. junija 1904.

Katol. slov. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru.

Zgodovin. društvo za Slov. Štajersko se obrača z uljudno prošnjo na vse domoljube, naj po mogočnosti:

- a) pristopijo kot redni udje (100 K enkrat za vselej ali na leto 5 K, zato dobe društveno glasilo »Časopis«);
 - b) naj izroče, če mogoče, brezplačno društvu muzeju zgodovinsko ali narodopisno zanimive predmete, kakor: listine, stare novce, orožje, posode, stare narodne noše, starinsko pohištvo opravo itd.;
 - c) naj poročajo o slučajnih najdbah ali narodopisnih in zgodovinskih zanimivostih svojega kraja;
 - d) tudi naravoslovni in geološki predmeti se sprejemajo v društveni muzej.
- Pošiljate naj se naslovijo na »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, osebno se lahko predmeti oddajo tudi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Loterijske številke.

Gradec 4. junija: 74, 55, 70, 3, 83.
Dunaj 4. junija: 39, 43, 2, 34, 83.

Proda se.

Hiša s 5 stanovanji, gosp. poslojpe, vrt, sadonosnik, njiva, vsega skupaj 1 oral, se proda po ceni za 2800 glđ. Kje, pove upravništvo. 414 2—1

Gostilna s popolno koncesijo, tobakarno in malo trgovino, na lepem kraju, blizu mesta, se po ceni proda. Naslov pove upravništvo. 405 3—1

Vrvi, štrange, mreže in vsakovrstno vrvarsko blago prodaja po nizki ceni Florijan Kučanda, vrvar v Mozirju, (Savin. dolina). 410 5—1

Lepo posestvo na Vranskem, blizu trga in tik ceste, posebno za živinorejo zelo ugodno, se takoj proda. Isto obsega skupaj 21 oralov zemljišča. Gozda je 10 oralov. Ostanek spada na sadonosni vrt, njive, vinske brajde z obilnim trajem, travnike itd. Ima lepo hišo, gospodarsko poslojpe in kozolec. Bolj natanko se poizve pri g. Paul Orešniku, gostilničar na Polzeli. 396 3—2

V najem se išče.

Kovačnico na Spod. Štajerskem, išče pod ugodnimi pogoji takoj v najem Ferdo Javornik, kovač, Pupohergraben, pošta Ribnica. 406 2—1

Proste službe.

Trgorski pomočnik, izurjen v manufakturni in specarijski stroki, želi s 1. julijem službo menjati. Naslov pove upravništvo. 412 5—1

Pekovski učenec se takoj sprejme v pouk pri Karolu Grile v Studencih pri Mariboru. 407 2—1

4 pridne tesarje sprejme takoj v delo Jožef Brumen, Križevac, Hrvaško. 415 1—1

Hiša s 4 stanovanji, dobroidočo branjarijo, 1/4 oralov njive in sadonosnik, se proda zaradi bolezni vse za 300 glđ. v Poberžah št. 37 pri Mariboru. 418 3—1

Kuharica, vajena vsakega dela, zna tudi šivati, išče službe v župnišču. Pisane ponudbe se naslove M. P. S. poste restante Grafenstein. Koroško. 397 4—2

Več pomagačev, pridnih in izurjenih, sprejme takoj Matej Bregant, kovač v Orehovivasi. P. Hoče-Slivnica. 423 3—1

Učenca, z dobrimi šolskimi spričevali in s poštene hiše, sprejme Janez Pecko, trgovec na Ponikvi ob j. žel. 421 2—1

Dijake sprejme vdova v Mariboru, Augasse št. 5, vrata 18, II. nadstrop. Lepa separata soba. 422 3—1

Poštenega fanta, ki ima veselje do mizarstva, sprejme takoj Jožef Volčič, mizarški mojster v Mariboru, Schmiderjeva ulica 8. 424 2—1

Razno.

V slovo! Vsem prijateljem in znancem kličem srečno, spominjajte se me v molitvi, jaz bom tudi za vas storila tisto v daljavi. Sv. Jurij v Slov. goricah. — M. Mak. 416 1—1

Naznanilo.

Prodaja trave na travnikih dr. Jurtela v Hvaletincih in pri Pesnici se vrši v torek, dne 14. junija 1904, začetek ob 9. uri zjutraj. 419 1—1

Sv. Andraž v Slov. gor., dne 3. jun. 1904

Učenca

z dobrim šolskim spričevalom, se sprejme takoj v trgovino mešane bлага. Ponudbe naj se pošljejo upravništvu »Slov. Gospod.« v Maribor. 400 3—2

Izjava.

Podpisani, Oskar Schmidt, solicitor v Mariboru, izjavljam, da so vse razlajive besede, katere sem izrekel v gostilni pri mestu Gradec v Ljutomeru o gosp. Fricu Payerl, trgovcu s kolesi v Mariboru, neosnovane, jih obžalujem in prekličem. 424 1—1

Maribor, 1. jun. 1904.

Oskar Schmidt.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,

prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%.
537 Vzorci se pošljejo zastoj. 26

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

neogibno potreben pomoček — za svinjerejo — dobi se

samo v trgovini z mešanim blagom in semenjem

M. Berdajs
v Mariboru.

Karol Kociančič

418 5-1

kamnoseški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno-kiparskih del, kakor tudi popravlila na istih. — Vzorci in proračuni.

Zahvala.

Nemila smrt pobrala nam je priljubljeno nam

409 1-1

Marijo Štrakl roj. Karba

iz Bučečevca. Po dolgotrajni, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, je 6. maja mirno v Gospodu zaspala.

K zadnjemu počitku dne 8. maja spremila sta jo domača čast. gospoda. Iskrena jim hvala! Istotaka hvala gosp. pevovodju Antonu Herzog in vsem pevcem in pevkam, kateri so ji zapeli zadnjo pesem. Vsem, kateri so se udeležili pogreba najiskrenejšo zahvalo izreka

žalujoča rodbina.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledenškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

••••• Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. •••••

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Anton Sumrek

podobar

Celje gledališka ulica Celje

se priporoča č. duhovščini, gg. cerkvenim predstojnikom kakor slavnemu občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov, spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh,

kakor sploh vseh v mojo stroko spadajočih del. — Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene! 388 5-3

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

za birmance lep spomin

ter sploh za odrasle koristen molitvenik

„Duhovni vrtec“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sv. birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1'80, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1'60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1'80.

Sv. birma.

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. K —10, 10 kom. K —90, 100 kom. K 8.—.

JOŽEF KRAMBERGER

kleparski mojster

pri Sv. Ani na Krembergu

se vljudo priporoča č. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v kloparsko stroko spadajoča dela. Prevzemam kritje zvonikov in raznih streh s pločvino, stavim strelovođe po novem sistemu in bakreno žico, dalje popravljam in barvam strehe, tudi na zvonikih, pri tem ne rabim stolpov (ruštov), kar je ceneje, delam iz najboljše pločvine žlebove in razne v to stroko spadajoče reči in sicer **po najnižji ceni.** Imam mnogo spričeval od č. gg. duhovnikov na razpolago. — Prosim torej vse Slovence, da me blagovole z obilnimi naročili podpirati. 404 3-1

Slovanske knjižnice „Podlipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d^r Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.

Cepilni traki

za amerikance
in trsne škropilnice
z galico **prav**
po ceni odda

394 3-2

Jos. Prstec

v Mariboru pri Magdaleni

„Nageljni.“

411 2-1

Nove svetne pesmi za
mešane in moške glasove.
Uglasbil Ivan Ocvirk.
Cena partituri 2 K. Za-
ložil skladatelj pri Sv.
Juriju ob juž. žel.

Važno!

za mlinarje, žagarje, vrtnarje,
ključarje, mizarje, kakor tudi za
veleposestnike.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru namerava zaradi pomnoženja
svojih strojev kupiti večji motor ter

proda pod ugodnimi pogoji

1. 1898 od znane tvrdke Langen & Wolf kupljeni

bencin - motor

s tremi konjskimi močmi, električnim užigalom, s kotlom za vodo, plinotvornim strojem, s cevmi itd. — Kupci si lahko
ogledajo motor v njegovem teku vsak dan razun nedelje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Najcenejša obrtna moč, kateri ni treba posebnega kurjača niti dovoljenja od oblasti.

Postavi se lahko glede varnosti na vsakem prostoru!

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1-50, s pošto vred K 1-60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Zmaga!

Večje zmage se ne bodo priborile v rusko-japonski vojni, kakor si je priborila 472 4-4

peronospora brizgalnica

mojega izdelka, popolnoma iz bakra z ventilom na okroglo in razpršnikom po Allweilerjevem sistemu čez vse druge brizgalnice.

Cena komadu 22.— K

Jožef Hitzl, kotlar v Mariboru Koroške ulice št. 6.

Vedno velika zaloge kotlov za žganje kuhati in pralnih kotlov. Prevzemam tudi razna popravila.

ZAHVALA.

Iskreno in globoko zahvalo izrekam s tem vsem, ki so ob smrti prečastitega gospoda

Jožefa Sorglechner župnika

izkazali rajnemu zadnje ljubezen. Posebej izrekam pristržno zahvalo preč. gospodu Frideriku Kukovič, župniku dobrnskemu, in njegovemu kapelanu g. Fr. Schreiner za ljubeznive obiske in skrbljivost ob bolezni ter velik trud in skrb ob smrti in prepeljavanju telesnih ostankov; milost. g. proštu ptujskemu Jožefu Flek, ki so rajnemu govorili zadnje slovo in vodili pogreb; preč. gosp. P. Alfonzu Svet, gvardijanu ptujskemu, ki je opravil slovesno pogrebno mašo; vsem 52 terim duhovnim bratom, ki so prihiteli od vseh strani h pogrebu; slavn. učiteljstvu, ki se je s šolsko mladino udeležilo pogreba, slednjič vsem faranom, ki so v ogromnem številu spremlili svojega umrlega župnika na zadnjem potu in podarili v spomin krasen venec.

HAJDIN, dne 25. maja 1904.

408 1-1

Janez Rožman, kaplan.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabeлим na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošiljatev frankira.

Benedikt Herič, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quanderst, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-34

Gospodarji, pozor!

kose! babice s klepačem! kamne! srpe!

Kdor želi dobre kose in srpe iz najboljšega ocla, naj se potruži v trgovino mešanega blaga

brata Korošec

trgovca v Gornji Radgoni 341 6-6

v Škrlečevji hiši, kjer je bila prej gostilna. — Dobivajo se tudi najboljše motike, štihi, lopate kakor tudi kamni za brusit.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskvar.

Tisk. tiskarne sv. Cirila.

Med. univ.

dr. Rihard Karba

bivši sekundarij ljubljanske bolnišnice naznanja, da se je naselil kot

zdravnik v Šoštanju

in da ordinira v posojilniški hiši.

395 3-2

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke

420 8-1

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke za oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, patentirane zarezne opeke, plošč za tlakanje. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljše, s stroji obdelane gline. ● ● Cene nizke!

Občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Laškem,

ki se bo vršil dne 12. junija 1904, ob 3. uri popoldne

Program: 1. Poročilo tajnika. — 2. Poučni govor. — 3. Volitev načelnika. — 4. Slučajnosti.

O d b o r.

***** Pri Amerikancu. *****

Otvoritev trgovine.

Uljudno naznanjam cenj. p. n. občinstvu, da sem otvoril dne 1. junija 1904

v Mariboru, grajski trg št. 2.

preje trgovina Blanke-ja naslednik

popolnoma na novo urejeno

trgovino

manufakturnega blaga, kakor različnega sukna, platna, tkanine itd.

ter prosim za obilni obisk, katerega si bom skusil ohraniti s točno postrežbo in oddajanjem dobrega in zelo cenega blaga.

Z odličnim spoštovanjem

Alojz Gnušek.

403 2-

***** Pri Amerikancu. *****

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.